

רע"פ 4244/19 - אייל טובול נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4244/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אייל טובול

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי ירושלים מיום 29.5.2019 ב-ע"פ 28206-03-19 שניתן על ידי כב' השופטים: א'דראל; ע' זינגר ו-א' רון, ובקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין

המבקש: בעצמו

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים א' דראל, ע' זינגר וא' רון) בע"פ 28206-03-19 מיום 29.5.2019, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופטת ע' אבמן-מולר) בת"פ 39351-09-14 מיום 5.11.2018 ועל גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט ד' ש' גבאי ריכטר) מיום 27.1.2019.

2. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן בשלישית, ביום 17.11.2011 בשעות אחר הצהריים הגיעו שלושה שוטרים לדירה שבה שהה המבקש בירושלים וביקשו לעכבו לצורך חקירה.

המבקש ביקש לצאת לשירותים בטרם יתלווה אל השוטרים, ואחד השוטרים נענה לבקשתו ובלבד שדלת השירותים תיותר פתוחה במקצת. המבקש סרב לכך, ובצאתו מחדר השירותים הושיט את ידו ודחף את השוטר, אשר הודיע לו בתגובה כי הוא עצור.

בשלב זה החל המבקש לצעוק ולהשתולל תוך שהפיל עצמו ואת השוטר לרצפה. אחד השוטרים האחרים שהיו במקום ניגש לסייע לעצור את המבקש, ובעודו מנסה לעשות כן ננשך על-ידי זה האחרון בבטנו באופן שגרם לו לחבלה, לנפיחות ולאדמומיות.

בהמשך, הובל המבקש לתחנת המשטרה ובמהלך הנסיעה למקום קילל ואיים על אחד השוטרים באומרו "אני לא שוכח אותך".

בשל מעשים אלו, יוחסה למבקש עבירה של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות לפי סעיף 1274(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) וכן עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק.

3. בית משפט השלום (השופט ע' אבמן-מולר) הרשיע את המבקש בעבירת התקיפה בקובעו כי גרסת השוטרים לאירועי אותו יום, כפי שהופיעה בכתב האישום, עדיפה על גרסת המבקש שלפיה השוטרים תקפו אותו ללא כל הצדקה.

בפרט צוין כי "עדויות שלושת השוטרים שלקחו חלק באירוע היו מהימנות והשתלבו זו בזו לכדי תיאור ברור של האירוע", בעוד ש"עדויות של הנאשם [המבקש - י' א'] הייתה מוגזמת ומגמתית והעלתה שאלות ותהיות".

כמו כן, דחה בית המשפט את טענות המבקש להגנה מן הצדק.

בפרט נקבע כי החלטת המחלקה לחקירות שוטרים שלא לברר את תלונתו ולפיה השוטרים פעלו באלימות שלא לצורך מחמת חוסר עניין לציבור, אינה מצדיקה את ביטול כתב האישום; וכי בנסיבות העניין לא הופעל כוח שרירותי או בלתי סביר נגדו.

עוד נקבע כי לא היה בשיהוי הרב בהגשת כתב האישום הראשון, כשלוש שנים לאחר ביצוע העבירה, כדי לפגוע בהגנתו של המבקש - ועל כן אין בו כדי להצדיק את ביטול כתב האישום.

לצד זאת זוכה המבקש מעבירת האיומים תוך שנקבע כי קיים "לכל הפחות ספק סביר אם התכוון הנאשם [המבקש - י' א'] בדבריו לפגיעה שלא כדין".

4. בגזר דינו, עמד בית משפט השלום (השופט ד' ש' גבאי ריכטר) בין היתר על פגיעתו של המבקש בערכים המוגנים של שמירה על שלטון החוק ו"שלום גופם ונפשם של שלוחי החוק" ועל מדיניות הענישה הנוהגת, וקבע כי מתחם העונש ההולם את מעשי המבקש נע בין חודש ל-12 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של המבקש בתוך מתחם זה נשקלו לחומרא עברו הפלילי המכביד של המבקש ואי התייצבותו למספר דיונים בגין היעדרותו מהארץ במשך שנה שהביאה להתליית ההליכים נגדו.

מנגד, נשקלה לקולא התנהלות המשיבה שהביאה לשיהוי בהגשת כתב האישום ולהתמשכות ההליכים.

לאור שיקולים אלה, ולנוכח סירובו של המבקש לפנות לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות לצורך בחינת התאמתו לריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות, גזר בית המשפט על המבקש עונש מאסר בפועל של חודש ויום אחד. עוד הושת על המבקש עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יבצע עבירות אלימות ואיומים כלפי שוטרים ועובדי ציבור למשך שנתיים.

5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי בירושלים על הרשעתו ועל חומרת עונשו.

טענתו המרכזית בערעור הייתה כי נגרם לו עינוי דין והופעלה נגדו אלימות משטרתית ואכיפה בררנית. לשיטתו בנסיבות אלו עומדת לו "הגנה מן הצדק" המחייבת את ביטול כתב האישום או לכל הפחות הקלה בעונשו. עוד טען המבקש כי שגה בית משפט השלום כשאימץ את גרסת השוטרים והעדיפה על פני גרסתו.

6. בית המשפט המחוזי (השופטים א' דראל, ע' זינגרוא' רון) דחה את הערעור, בקובעו בין היתר כי "הכרעת הדין מפורטת ומנומקת והיא נשענת על ממצאים עובדתיים וקביעות מהימנות מובהקות"; כי "אף שההליך נמשך פרק זמן ארוך, לא ניתן לזקוף את מלוא התקופה לחובת המשיבה"; וכי העונש המקל שנגזר עליו מבטא איזון בין חומרת מעשיו לבין התנהלות המשיבה שהביאה להתמשכות ההליכים.

7. על פסק דינו זה של בית המשפט המחוזי הגיש המבקש, שאינו מיוצג, את הבקשה שלפניי למתן רשות ערעור, בגדרה שב על טענותיו בערעור. בד בבד, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שהושת על המבקש.

8. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור "בגלגול שלישי" לא תינתן אלא במקרים שבהם הבקשה מעוררת שאלה משפטיות עקרוניות החורגות מעניינו הפרטני של המבקש, או כאשר קיים חשש לעיוות דין או לאי-צדק שייגרם לו.

עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים אלו, ודי בכך כדי לדחות את בקשתו.

אמנם, יש להצר על התמשכות ההליכים בעניינו של המבקש אשר נגרמה בעיקרו של דבר בגין השיהוי הרב בהגשת כתב האישום ובתיקוניו החוזרים ונשנים.

האינטרס הציבורי והאינטרס הפרטי של מבצע העבירה גם יחד הוא כי הליכי החקירה וההליכים המשפטיים בעניינו יסתיימו מהר ככל הניתן מיום ביצוע העבירה המיוחסת לו – ואכן כך נכון וראוי שיהיה.

בית משפט זה עמד לא אחת על הפגיעה הקשה שעלולה להיגרם כתוצאה משיהוי משמעותי בהגשת כתב אישום ביכולתו של נאשם להתגונן במשפט ועל הפגיעה שהדבר עשוי להסב לאורחות חיו.

מטעמים אלו אף נקבע כי כאשר "הפגיעה בהגנתו של הנאשם, בחירותו ובנסיבות חייו האישיות, עקב השיהוי בהגשת כתב האישום, היא ממשית ומוחשית" עשויה לעמוד לו "הגנה מן הצדק" (רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי, בפסקה 108 (31.10.2018)).

יחד עם זאת המבקש בעניינו לא עמד בנטל להוכיח כי השיהוי בהגשת כתב האישום אכן פגע בהגנתו או הסב פגיעה משמעותית באורחות חייו. יתירה מזאת, התנהלותו של המבקש תרמה אף היא להתמשכות ההליכים לאחר הגשת כתב האישום - מאחר שנעדר מהארץ ולא התייצב לדיונים בהליך בעניינו.

אני סבור כי נסיבות אלה אינן מצדיקות את ביטול כתב האישום מחמת "הגנה מן הצדק" ואף אין בהן כדי להביא להקלה נוספת בעונשו - וזאת בשים לב לכך שסירב לכך כי תיבחן התאמתו לריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות.

ממילא אף איני סבור כי נגרם למבקש אי-צדק או עיוות דין הצדיק מתן רשות לערעור "בגלגול שלישי".

9. הבקשה נדחית אפוא ומשכך הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר מתייתרת.

ניתנה היום, כ"ג בסיון התשע"ט (26.6.2019).

ש ו פ ט